

tænke mig at nogle ønskede det, at Socialdemokratiet paa Forhaand opgav sine Opfattelser i saa betydningsfulde Sager, som der her er Tale om.

Nu har jeg af en senere Tale, som det ærede Medlem Hr. Rode har holdt udenfor Rigsdagen, forstaaet, at Samlingen er udsendt til efter Valget. Det er vist meget fornøftigt, for nu kan der jo alligevel ikke blive noget af det; og saa er det vel ogsaa bedst at vente med Drøftelsen, indtil Vælgerne har givet visse Antydninger, som dog maaske kan faa nogen Betydning overfor Spørgsmaalet om, hvilken Regering der skal være efter Valget. Jeg skal paa dette Stadium derfor kun sige, at rent umiddelbart føler jeg eller mit Parti ikke den mindste Tilløkkelse ved denne Samlingsplan. Hvis de øvrige tre Partier, de Konservative, de Radikale og Venstre, kan samles, skal de ikke genere sig for vor Skyld; saa skal de ganske roligt lade os være udenfor denne Samling; det er jo alligevel sandsynligt, at vi blev der, hvor vi er, at vi blev udenfor, hvis der virkelig blev Alvor af Planen.

Naar det ærede Medlem Hr. Rode imidlertid foruden med Samlingsministeriets Muligheder ogsaa beskæftigede sig med det nuværende Ministeriums Skæbne, maa jeg deroverfor sige et Par Ord. Jeg mener, at man ikke forud for et Valg kan fastslaa, hvad der kan eller vil ske efter Valget; det afhænger dog i første Række af Valgets Udfald, hvad man i de forskellige Lejre beslutter sig til, navnlig forstaaer jeg, at Mellempartier holder sig Døren aabne til begge Sider, saaledes at Valgudfaldet endeligt kan afgøre, om de vil væde den ene eller den anden Dør. Det ærede Medlem Hr. Rodes Paastand om, at det nuværende Ministerium ikke mere kan regere, kan derfor kun være en Talemaade uden nogen Realitet.

Det er Vælgerne, som nu skal anvise Vejen. Det Parti, der faar Flertal, maa regere, og faar intet enkelt Parti Flertallet, maa det største Parti danne Regering og søge fornødent Flertal for Lovgivningssagerne, saaledes som Forholdene ogsaa i Hovedsagen har været siden 1924, i fuld Overensstemmelse med det radikale Venstres Landsmøde i April 1924. En Afvigelse fra denne Hovedregel om Flertalspartiet eller det største Parti er selvfølgelig tænkelig, hvis flere Partier indgaar en saadan Alliance, at der kan dannes en virkelig Flertalsregering. Men, som sagt, om et saadant Spørgsmaal kan der formentlig intet vides før efter Vælgernes Afgørelse, og derfor kan det ærede Medlem heller ikke med mindste Ret fast-

slaa noget som helst om, hvor vidt det nuværende Ministerium kan regere en Gang igen eller ikke kan gøre det.

Naar det ærede Medlem Hr. Rode foruden Spaadommen om Ministeriet ogsaa vilde forudsige noget om Kriselovgivningens Stilling og Skæbne efter et Valg, saa gaar det ærede Medlem formodentlig ogsaa ner videre, end rimeligt er. Det ærede Medlem sagde — det findes paa Sp. 1159 — om Kriselovforslagets Stilling efter Valget: „naar vi vender tilbage efter Valget, vil vi staa paa samme Standpunkt, som vi har staaet paa før Valget“. Dette udtrykker ikke nogen egentlig demokratisk Tankegang, den Tale er jo af lignende Art som det, vi ser udtrykt i Landstingets Holdning, og som vi bebrejder Landstinget. Naar Landstinget ikke tager Hensyn til Folketingsvælgernes Tilkendegivelser, bebrejder vi Landstinget denne Holdning; derfor er det klart, at Vælgernes Tilkendegivelse i første Linie maa øve Indflydelse paa Folketingsmedlemmernes Stilling til en Sag, der har været ude hos Vælgerne, saaledes som Ernvervs- og Arbejdsløshedsspørgsmaalet nu kommer. Hvis Valget styrker en af de Retninger, der har vist sig under Kriselovforslagets Behandling, vil det være rimeligt, at Folketinget føler det som en Pligt at tage Hensyn hertil.

Hvis altsaa Socialdemokratiet — for at tage det, der vel er mest nærliggende — styrkes ved Valget, viser dette Retningen for Vælgernes Ønsker, og hvis de Partier, der eventuelt svækkes ved Valget, uanset saadanne Vælgertilkendegivelser vil oprettede Mostanden overfor en Lovgivning som den, der nu har fremkaldt Appel til Vælgerne, handler de imod Valgdagens Resultat.

Selvfølgelig gælder det om Enkeltheder dette Forhold vedrørende som om det andet, jeg nylig nævnte, at derom kan der først med Udbytte tales efter det Valg, som nu forestaar. Jeg har imidlertid anset det for rimeligt at fremsætte disse Bemærkninger for at undgaa Mistydning af Tavshed, og hvad dette angaar, indlader jeg derfor gerne Ministeriets Sag saavel som det Forslag, der har været Aarsag til, at Valg nu er udskrevet, til Paadømmelse hos de rette vedkommende.

Hvad Partiet Venstre angaar, skal jeg udover, hvad jeg har sagt til dettes Ordfører, kun anføre, at dette Partis Opmarsch jo nok i og for sig kunde give Anledning til mange Betragtninger. Vi hørte forleden det ærede Medlem Hr. Slesbager fortælle os, at Venstres stærke Mand bor i Aalborg, det var